

ఓం.

శ్రీ రస్తు

శ్రీ సాంబశివాయన్నమః.

పుత్రరత్నసుబోధిని.

యః,

శ్రీ గుణిశ్చ సహ సౌమ్యః మోక్షసాధారణగు

యోగైయో స్త్రి విశ్వరూపు శివమర్తి

యా వ్రతురగో భుజివేదచియింప డిక్రెరు

మామారు కుగయ్యవే విష్ణు శివ

గొల్లెలు శివవారిష్టా నివాసగు శివ

కుర్తి వింహూదాకార్యుచే

శ్రీవేంకటేశ్వరగే య ముక్తా శన లయంగు

ముద్రిపించి ప్రమంప బడియె.

తిరుపతి.

1 - 11 - 11.

దీనివల 6 పై నలి.

ఓం.

త్రైరస్తు.

పుత్రరత్నసుబోధినీ.



ఉ॥ శ్రీమదనంత విద్యలకుఁ జీవనుడై । ఘనమైనకా
యుడై । వామనరూపుడై । యెలుకవాహనుడై । గజరాజ
వక్త్రుడై । చామరకల్లుడై వెలయు । శంకరుపుత్రుని నమ్మి
గొల్చెడన్ । కామితవస్తుస్సమములు గల్గుటకై ।
పుత్రరత్నమా ॥ ౧ ॥

చ॥ కరములభక్తితోడ । సిరికంఠుని పూజిలోనర్చదే
ని । సుఖిరమతిచేత శ్రీహరినిచింతనజేయకయండనేనిరా ।
సరసవినీతిధర్మమును సత్యములోనదలంచదేని । యప్పుడు
మృనిజన్మమెన్నగను భూమికిభారముపుత్రరత్నమా ॥ ౨ ॥

చ॥ భువినిమనుష్యజన్మముగి బుట్టుటదుస్తరమంచు
బాడగా । నువతిగజన్మమెత్తకయు నుండుట । దుర్లభ
మందునీతియున్ । సవినయరక్తియుక్తికృతిశక్తియు ।
గల్గుటపూర్వమందుపై । భవముదొలంగు । నట్టి । హరి
భక్తియదృశ్యము పుత్రరత్నమా ॥ ౩ ॥

చ॥ ధరానిరాజపత్ని దమతల్లిన్మౌభార్యనుగన్నతల్లిని
స్వరగురుభార్య నన్నసతివర్గములన్ । మదిలోనమాతృల
స్వరయకయున్న కీర్తి చెనునాయువు గ్రుంగువిశేషపాప
మున్ । బరువడిజెందుచుండు నెడబాయకనెప్పుడు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪ ॥

చ॥ చిరతరభక్తితోనడుగు జేసినవారిని గన్నతండ్రి
నిన్ । నరయగలేమిపైచ్చి నపుడన్నము బెట్టినవారినిన్ మ
దిన్ । వెరపునుదీర్చువారలను విద్యప్రసిద్ధిగ నేర్పువారలన్
గురువులుగామదిన్ దలచి । కోరిభజింపుము పుత్రరత్న
మా ॥ ౫ ॥

చ॥ దలపపరిత్యజించి పరదారలపొందుకులానువృత్తి
గా । సలుపుచునర్వకార్యముల సత్యముతన్మదినిల్పిమూ
గ్గతో । చెలిమినిబాసిబీదలను చేకొని సాధులతోచి
భ్యాతిచే । చెలగుచునుండ నన్గతిని జెందుటనిక్కము
పుత్రరత్నమా ॥ ౬ ॥

చ॥ అలయకయత్నమామ । తెవరై నను । వేడ్కతో

పచ్చియ్యన్నికా | బిలుచుకపోతేపోయినను ప్రేమతోనాల్గు
దినలులచ్చటకా | లలగుచును, రావలయు చీటికిమా
టికితానపోయినకా | బలవనకంటెపల్లనని సభ్యులుడే
ల్పిరి పుత్రరత్నమా || ౭ ||

చ || పిలివనిపెద్దనంబుచకు స్త్రీమదొలంగినచుట్టమిం
టికికా | తులపలచెండ్లకా | నా మతోపచనుండెడు శత్రు
పక్షకా | వలవనికామిసేమణుల వద్దకపోరానరించువో
టికికా | బలిమినిబోవరాదొడ పలుకులనిక్కము పుత్ర
రత్నమా || ౮ ||

చ | లలసలచెంతజేరి కడులాటనతో పరిహాసభాష
ణలో | బలుకుటవారిజూచుటయు పాడియుగాదటుజేసి
మన | శృలనముబుట్టితాచెడుట సత్యముగావుననెట్టివా
రికికా | నిలవరకాంతగోష్ఠి తగదెన్నటికైనను పుత్రరత్న
మా || ౯ ||

చ || భరితసుఖీలదైన కులభామినితో కలహంబొనర్చు
టలో | నిరతము నిర్ణిమిత్తముగ నేరముమోపుటమేరగా

దుతా । సరమర లేక జేయునెక నచ్చలి కన్గవలం మఱిము
దైరిగను లక్ష్మీబాసి చనువోర్భలు కైనను పుత్రరత్న
మూ ॥ ౧౦ ॥

చ॥ ఉరుతిరి మైన భాగ్యముల నూర్చునిపస్తన ధీరమా
నసంబరయగి రోషరాజసంధలం దతిస్త్రియు బాహుశక్తి
సంగరమున విద్యలంబు గుహుకాంక్షయశంబున కో
లైదెల్వెయు । స్త్రీసంపకయుండుండుల మాగ్గముద
ల్పగి । పుత్రరత్నమూ ॥ ౧౧ ॥

చ॥ మరుగునదేశమందు పెలుమానుసకేరి రిహస్య
మాడుదుక । దరగనిప్రేమనిప్పు కొక తల్పమునందున
దవ్వలించుచుక । నరులువిసంగ తల్లియని బల్కుచు
వచ్చెలి కెంతబాయక నురుతరప్రాయపంతుడునుండ
ను మానను పుత్రరత్నమూ ॥ ౧౨ ॥

ఉ॥ దోషమటంచుతన్మదికి దోచియుకేహొక కార్య
మూనితా । జేసినగుట్టుగట్టుబడ జేయునువేట్టుతో ప్లి
పొచికన్మానుక । పాలుగ్రోలికటు మున్నునహల్యును

గూడినట్టియా । వాసపుగట్టురట్టునకు నచి నీతిగ పుత్ర
రత్నమా ॥ ౧౩ ॥

చ॥ బలుమరుపూర్వజన్మకృత పాపముక్తికి వచ్చి
రూపమై । చెలగుచుదేహమందును । భాగ్యముగల్గి
జేయు । నక్కలువహరింబుజేయుకొని । నీతిము
లైనయావధంబులు । జపఘోషమదా నుండరాదని
నగు పుత్రరత్నమా ॥ ౧౪ ॥

చ॥ భూపతిదుష్టశైవ తనపుత్రుడు దుండుప్పైన ।
నత్తతన్నాపుననున్న వృద్ధునకు । ప్రాయపుటింతి తటస్త
మైన దోదోపులుగల్గుచారునకు తోడితిభాషి శిశూపినేసి
సంతాపము మానదెన్నగ పితాతగనున్నచు పుత్రరత్న
మా ॥ ౧౫ ॥

చ॥ నగవునభాస్తలిం తగవునన్ । మొగమాటము య
ధిలేమిచే బొగడినయిచ్చితావ్యసనమందుట దుడక శనం
భవించినన్ । వగచుటబుద్ధిహీనులగువారల యొద్దరుణం
బుశీయుటల్ । తగదిది సీతిమంతులకు శుభ్యములింపహి
పుత్రరత్నమా ॥ ౧౬ ॥

చ॥ లలిపియొకింతలేనియెడ తృప్తిగబోధను చేయవు

చ్చుతా | తెలిసివారికిమిగుల తెల్లమిగావివరింపవచ్చు
దా తెలిసియు తెలియకున్న మదిదెల్పగబ్రహ్మవశంబయి
గర్భ | బలుకులు వేయునేల మదిబాయకయూకొను పు
త్రరత్నమా || ౧౭ ||

చ || పరగతికాశబద్ధులగు బాటువిరోధము దేహబల్మి
యు దరుగుటనిద్రము | బెగుట ద్రవ్యముమానము
కీర్తియు | దొరుగుట బంధువర్గములు దూరుట
లంకటనెంది మూర్ఖుటల్ పరమునకెల్లహానియని బల్కి
రియాయలు పుత్రరత్నమా || ౧౮ ||

చ || తెగువకుఁబొచ్చిపైకొనుట తీయకదుర్జనమేత్రీజే
యుటల్ | పగతునియింటసాపడుట పంతులతోమగనాలి
గోరుటల్ | మగతనమున్నదంచు ననుమానముగల్గినవోట
నిల్చుటల్ | జగతినిప్రాణహాను వివిసత్యమునమ్ముము
పుత్రరత్నమా || ౧౯ ||

చ || ఏనరుడైనవ్యాధి జనియించినదాచక నాక్షణం
బున | దీనతనెందకన్యలకు దెల్పగవచ్చుతహస్యమేసు
న | మానమునంగమంబు యవమానము నాయుపు
గ్రహచిద్రము | దానముమంత్ర మాషధము ద్రవ్య

ముత్యమృది పుత్రరత్నమా || ౨౦ ||

చ॥ సిరిగలవాఁడగుచున్న శ్రీమహామాయాదేవి
ప్రభువు॥ డరిబలముగలవగు శాస్త్రమునేర్పరిసాహసుండు
సచ్చరితుడనూసనుచున్న సుకవిగారి ధాత్రిలో
నెరయగ సర్వమును బ్రసరియంబునఁబుట్టుము పుత్ర
రత్నమా || ౨౧ ||

ఉ॥ పోలవరక్షణధయంబున సుకవివర్యునికాంచు
నర్థమా వారిజనేగిరికి॥ ఎరుసచుండులకుఁ గ్రుంగవంపు
నెడగిరి॥ బానిస సత్యభాషణుల జాప్యచకుఁ॥ కడుశాం
తచిత్తియు॥ ధావడలోనగల్గిమ మదార్థమిదంతయు
పుత్రరత్నమా || ౨౨ ||

చ॥ మచ్చరకామక్రోధములు మానసమందివకున్న
మేలుతా॥ చిచ్చునొండబుజువ్యక్తిపు శ్రేయములందుట
కీడునెయ్యెడ॥ కుచ్చితహరి హృదయ గూడిచెరించుట
కీర్తిహాని యప్పిచ్చుటవాదులేదు మతభేదముయోగికి
పుత్రరత్నమా || ౨౩ ||

చ॥ ధరనవవాదభీతియు కృతజ్ఞతశ్రీహరియందుభక్తి
నద్గురువదశేవ సజ్జనులపాత్తుకులాంగనయందు బ్రీతిను

రమతి విగ్నయం మమ దిలము పుష్కలమ్ | నప్రియం బర
యనిగ ప్పల్లె ననుగుణాఽగల పద్ధతి పుత్రుత్తమమ్ | ౨౧ |

చ | అతిధిసంకుచి | సంతోషమ్ మవానిని పాకకా
రుని | మతిగలమంత్రిని | పృథుని ముగింపు వాని
మాంత్రిక | కృతి ముగింపు వానిని చిత్తకుచి - రిపు
గూఢివారిని | ముగింపు వానిని చిత్తకుచి - రిపు
పుత్రుత్తమమ్ || ౨౧ ||

చ | పిలుసురాక్షులంబు ధావల బాహుక ప్రాయ
వంతుని | వగులు చనుక్కు పుగ్గ ముచువు నాచుమ్మ
ని | మోచముమోచింతుముల్ కడువగవుని కన్నుల
స్పృశుని | నర్తకపుణ్యముగ్గయుండెరా పియునుమి
హానిహితబంధుని ధర్మం పుత్రుత్తమమ్ || ౨౨ ||

ఉ | చాచలమిన్నటిండు న్నగవారిని గూడినము నవ
డిలన్మానభిమానముల్ విహమహాయకులలో బడు శ్రేష్ఠుని
దుకాలానిసయ్యుగకై వడి దులొకని మోహపుపాశ
బద్ధుడొ గానయదార్థమంచుచిది గట్టిగనమ్ము పుత్ర
రత్నమ్ || ౨౩ ||

ఉ | సంతస సాహసంబుకడు శక్తియుఁ ద్రయము సూ

శ్లోబుద్ధియత్యంతపరాక్రమంబు లివియారు మనంబుఁబా
యకుండు పర్యంతముఁదెవమెన్నగ నహాయము నేయుచు
వచ్చుగాన నధ్యంతరమేమిలేక పసులన్నియుచేకరు పుత్ర
రత్నమౌ ॥ ౨౮ ॥

ఉ॥ పాములచెల్మియౌనృపతి పల్కులునుంకరినన్పు
కర్ధర వేములపువైశ్యకుల వీర సంగడివానిసత్వి
ముఁకామకు నెఱ్ఱజూదరిని ఖండతముల్ ద్రవిచారిసున్పు
ల్లఁక ప్రేమనొసమ్మరాదనుచు పెద్దపల్కిరి పుత్రర
త్నమౌ ॥ ౨౯ ॥

ఉ॥ పురుషులకెల్లవిద్య పరిపు ర్ణనుఖంబతిగౌరవంబు
సుప్తిరతిరగ్రహముల్ విపులతేజముశాంశము సత్యవాక్య
విస్ఫురణము సాధునుయితి పరిశోభితకీర్తియు ధైర్యశక్తి
యిద్ధిర నఖిలాంధసాధనము తథ్యమునన్యుము పుత్రరత్న
మౌ ॥ ౩౦ ॥

చ॥ అనయమునాత్మబుద్ధి సుఖమారయ సగ్గురుశ్రే
ష్టమందున । పరబుద్ధినాశమగు దుర్మదవజ్జిత సాధుచిన్తు
లైన నసులుస్త్రీలబుద్ధి ప్రళయాంతకమంకురు శ్రద్ధతో
ఘతన్వినవిన నీతిమంతులకు వేటకజనించును పుత్రరత్న

మ— || 3౧ ||

శ|| ప్రభుదయనమ్మి గర్వపడరాదు సుఖంబనియ
స్ఫుజేసితా | విభవముజేయరాదు పరివృత్తిములగ్ర
హింపరాదు సత్సభితులదూరరాదు | పరుసంబులు బల్కు
టమేరగాదు వేడభయమెసంగి మార్పలుకులాడగరాదిల
పుత్రరత్నమ— || ౩౧ ||

చ|| చనువుగ స్త్రీలచెంత శుక్లస్తతిహాసములగ |
పచింపగా | పనదటుజేసినన్ని గులజారతగ్రా | పుష్కరాక్షయే
శుభానలమునందు వేసరికనాధ్యభుధారిలజిల్కినీరిసే
దన మెగద్రోయభంగినిది తద్యమునమ్ముము పుత్ర
రత్నమా | 33 |

ఉ|| నీతియొకింకయైస రనునేరదు క్షయమహంకరించు
సంప్రీతివహించితా | వినకభేదముచెందు శయ్యుక్తతె
న్ననీభూతలమందు దుష్టసునిబుద్ధికినహ్యతగాదు సత్ప్ర
భ్యాతిగదాయటంచును గుణాదులచెల్పిరి పుత్రర
త్నమా | 3౪ |

చ|| అనుదినమున్నిరర్థకలహంబును నిర్భయసాధు
బంధు సద్గణములయందు సప్రియముగర్విత చిత్తము

నిచ్చయియున్నయనుల దాడవిస్తములందతి
కామలె... విరివిగాచని సెయ్యబడెల్లితి
పురిత్తు... ||

[illegible]

• ⁵⁰ (வாசிக்கும், உண்மை)

వక్రము + యుగ్మం + కులు + హమ (గ్రహము
 లును) + హమిని (మనము) + హమిని (మనము)
 హమిని (మనము) + హమిని (మనము) + హమిని (మనము)
 హమిని (మనము) + హమిని (మనము) + హమిని (మనము)

చదివిన అభిప్రాయ మన్నియలబులును హస్తముశోకము
జేదవకడ సంతోషు జనప్రసేవయును ధన్యు దప్పమి
సత్యవాక్య సమ్మతము సరోపకారహితమార్గముల నివృత్త
కుంజెనేని స్మరికిని హేతుభూతమగు కార్యముతానిది
పుత్రరత్నమా ॥ ౩౨ ॥

పుత్రరత్నమా || ౪౨ ||

ఉ॥ గాతనుజాచి లోభిపరతత్వ విమంగని మూఢుడు శివప్రీతుని జూచినాల్చికుడు బేరువహించిన సుప్రతాత్మయా నాతినిజూచి బారిణియు నక్కపులింగనివాత వేసి కొన్ఱితిగనొండ్వజాల దిలరిత్తపుజాలియు పుత్రరత్నమా || ౪౩ ||

ఉ॥ సర్వవిశౌరమండమును నిజ్జనవంతుని జూచినంత నే గర్వితులైనదుర్బులు కంటమునెవ్వగ సారెసారెకుఁ పర్వతరాజముఁ శునక పంక్తులుగఁగొని గూయురీతిగా నుర్విని చముల్పలుక యోగ్యతతగ్గనె పుత్రరత్నమా || ౪౪ ||

చ॥ పరబలవిగ్గతేజహిత భాగ్యసుశీల శుభానురాగ నుండరములజూచి సంతతముతావరితోషము జెందకన్మనంబెరియనసహ్యమొందుచు స్నేహముతోడ చరించునట్టి యాపురుషుడు న్యాధిలేని వెలబొందుచునుండును పుత్రరత్నమా || ౪౫ ||

ఉ॥ తలచగప్రేమయుండునెడ దప్పులొకప్పుడుగాన

తలపున నెప్పుతప్పునుచు తామగమొందిన వేళగన్పు
డుక కలిమిగలప్పుడెవ్వరును కన్నులగప్పుచు నాదరింతు
ర । క్కలిమిదొలంగినేని కడకలటనుచూడరు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౬ ॥

మతిగలమంత్రితేని సభమాన్యులులేని పురంబు శాస్త్ర
సమ్మతము లేనివాళ్లు సభిమానము భక్తియులేని భార్యస
ద్వితరణలేనిపెండ్ల కడుప్రేతినహించని విందునెప్పుగాఁ
తినినిరర్థకంబనుచు జెప్పిరియార్యులు పుత్రరత్న
మా ॥ ౪౭ ॥

చ॥ కమలజపాండు చేలమునుగైకొన శేషగిరింద్ర
జూచితా । సమయముగాదటంచు కనుసైగలొనర్చిన
నల్లినప్రియమనుతతోచెంతజేర్చుకొనమాధవు కాదరవృ
డప్పునెనిమిషసుఖంబుకై జనులు నిండెలకోర్తరు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౮ ॥

ఉ॥ పన్నుగిపుత్రరత్నమనుపద్యములనివ్వనిసద్గుణుల్
భువిక సన్నుతిజేయుచుండుదురు బారులుదోరులు విన్న
నాత్మయందున్నవిధంబు తేటపడు సూరకగుమ్మడికాయ

దొంగలియన్న భజంబట్టకొని వీరికి సామ్యము పుత్ర
రత్నమూ || ౪౯ ||

చ॥ అవనిబ్రహ్మసేబరగు నాద్యై - ప్పిన తి వేటక
తో శివమత శివ్యకర్మ కులసింఘశశాంకుడు శీమకుర్తి
సత్కవిహిత లింగనాహ్వయుడు కల్పనజేసి శివార్చికంబు
గా ప్రవిమలతి నీమదిని బాహ్యయుండము పుత్రర
త్నమూ || ౫౦ ||

ఉ॥ భానుత్పై నీతిగల పుత్రనుబోధిని వేటకవా
సి ౬౧ || వీరిలకిపు - రగు విన్నవణించి వారి కెప్పు
డ౬౨ || దీనశాస్త్రమున జూరగుమదప్ప సంగుచాల
నుజ్ఞానిముందుచేబారయు నా పదింబు పుత్రరత్న
మూ || ౫౧ ||

ఉ॥ సన్నుతవిశ్వకర్మ కులసాగర చంగ్రుకు శీమకు
ర్తి లింగన్నకపివృక్షీకృతిని కల్పనజేసి తచేకనివృత్తో ।
వెన్నెలలేని గాల్పనకు వేటకమెనం బగత్ప్రసిద్ధమై ।
గున్నది యీవీరి మదినుంచుము దప్పక పుత్రరత్న
మూ || ౫౨ ||



10722

